

Akureyrarbær

Ársreikningur

2019

Akureyrarbær
Geislagötu 9
600 Akureyri
kt. 410169-6229

Akureyrarbær

Ársreikningur

2019

Efnisyfirlit

Skýrsla og áritun bæjarstjórnar og bæjarstjóra	2
Áritun óháðra endurskoðenda	3
Rekstrarreikningur	6
Efnahagsreikningur	7-8
Yfirlit um sjóðstreymi	9
Skýringar	10

Skýrsla og áritun bæjarstjórnar og bæjarstjóra

Ársreikningur Akureyrarbæjar er gerður í samræmi við sveitarstjórnarlög, lög um ársreikninga, reglugerð um bókhald og ársreikninga sveitarfélaga og auglýsingar stjórnvalda um reikningskil sveitarfélaga.

Rekstrartekjur sveitarfélagsins á árinu námu 27.179 milljónum króna samkvæmt samanteknum rekstrarreikningi fyrir A og B hluta en fjárhagsáætlun gerði ráð fyrir rekstrartekjum að fjárhæð 26.289 milljónum króna. Rekstrartekjur A hluta námu 20.361 milljónum króna en fjárhagsáætlun gerði ráð fyrir rekstrartekjum að fjárhæð 19.801 milljónum króna.

Álagningarhlutfall útsvars var 14,52% sem er lögbundið hámark þess. Álagningarhlutfall fasteignaskatts nam 0,33% vegna íbúðarhúsnæðis og 1,63% vegna atvinnuhúsnæðis en lögbundið hámark þess er 0,625% og 1,65%. Rekstrarniðurstaða sveitarfélagsins samkvæmt samanteknum rekstrarreikningi A og B hluta var jákvæð um 463 milljónir króna en samkvæmt fjárhagsáætlun var gert ráð fyrir 86 milljónum króna neikvæðri rekstrarniðurstöðu. Rekstrarniðurstaða A hluta var jákvæð um 57 milljónir króna en fjárhagsáætlun gerði ráð fyrir neikvæðri rekstrarniðurstöðu að fjárhæð 629 milljónum króna. Eigið fé sveitarfélagsins í árslok nam 26.434 milljónum króna samkvæmt efnahagsreikningi, en þar af nam eigið fé A hluta 14.351 milljónum króna.

Laun og launatengd gjöld á árinu námu alls 15.114 milljónum króna en starfsmannafjöldi hjá sveitarfélaginu nam 1.599 stöðugildum.

Mjög óvenjulegar aðstæður hafa nú skapast vegna Kórónuveirunnar Covid-19. Veruleg óvissa ríkir um áhrif faraldurins m.a. vegna óvissu um hve lengi hann mun vara. Vænta má að áhrif á rekstur sveitarfélagsins verði umtalsverð m.a. vegna lægri tekna og aukinna útgjalda.

Í samræmi við lög um ársreikninga birtir sveitarfélagið yfirlýsingu um stjórnarhætti og ófjárhagslegar upplýsingar í viðauka með ársreikningi.

Ársreikningur Akureyrarbæjar fyrir árið 2019 er tilbúinn til endurskoðunar og afgreiðslu í bæjarstjórn.

Akureyri 16. apríl 2020.

Bæjarstjóri:

Bæjarráð:

Bæjarstjórn Akureyrarbæjar staðfestir hér með ársreikning Akureyrarbæjar fyrir árið 2019 með undirritun sinni.

Akureyri 2020.

Bæjarstjórn:

Áritun óháðra endurskoðenda

Endurskoðendur sveitarfélagsins munu árita ársreikninginn samhliða áritun bæjarstjórnar við síðari umræðu í bæjarstjórn.

Rekstrarreikningur ársins 2019

Skýr.	Sveitarsjóður A hluti			Samantekið A og B hluti		
	2019	Áætlun	2018	2019	Áætlun	2018
Rekstrartekjur						
Skatttekjur	12.350.816	12.244.000	11.618.461	12.258.575	12.149.836	11.535.034
Framlög jöfnunarsjóðs	3.712.028	3.621.378	3.427.947	3.712.028	3.621.378	3.427.947
Áðrar tekjur	4.298.279	3.935.877	3.980.662	11.208.209	10.518.181	10.643.122
3	20.361.123	19.801.255	19.027.070	27.178.812	26.289.395	25.606.103
Rekstrargjöld						
Laun og launatengd gjöld	4 (11.847.139)	(11.865.416)	(11.075.013)	(15.114.007)	(15.036.669)	(14.081.595)
Hækkun lífeyrisskuldbindinga	15 (342.986)	(371.179)	(978.386)	(361.182)	(383.179)	(1.024.247)
Annar rekstrarkostnaður	(6.617.468)	(6.251.684)	(5.926.970)	(8.266.187)	(7.483.789)	(7.385.294)
	(18.807.592)	(18.488.279)	(17.980.369)	(23.741.376)	(22.903.637)	(22.491.136)
Rekstrarniðurst. fyrir afskriftir						
Afskriftir	7 1.553.531	1.312.976	1.046.701	3.437.436	3.385.758	3.114.967
	(928.106)	(954.189)	(868.615)	(1.818.321)	(1.783.146)	(1.496.466)
Rekstrarniðurst. án fjármunatækna og fjármagnsgjalda						
Fjármt. og fjármsgj	5 625.425	358.787	178.085	1.619.115	1.602.612	1.618.501
	(568.213)	(987.716)	(561.908)	(1.151.001)	(1.619.514)	(1.192.414)
Rekstrarniðurst. fyrir skatta og áhrif hlutdeildarféлага						
Tekjuskattur	57.212	(628.929)	(383.822)	468.113	(16.902)	426.088
Áhrif hlutdeildarféлага	9 0	0	0	(30.002)	(69.243)	(68.144)
	0	0	0	25.342	0	19.494
Rekstrarniðurstaða ársins	57.212	(628.929)	(383.822)	463.454	(86.145)	377.437

Efnahagsreikningur

Eignir	Skýr.	Sveitarsjóður A hluti		Samantekið A og B hluti	
		31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Fastafjármunir					
Óefnislegar eignir					
Viðskiptavild	8	0	0	39.786	53.810
		<u>0</u>	<u>0</u>	<u>39.786</u>	<u>53.810</u>
Varanlegir rekstrarfjármunir					
Fasteignir og lóðir	7	23.669.394	22.464.455	26.979.597	25.414.380
Veitukerfi, hafnamannvirki og götur	7	1.998.635	1.949.415	19.287.478	17.809.655
Vélar, áhöld og tæki	7	1.277.512	1.260.308	1.901.427	1.855.767
Leigðar eignir	7	166.894	212.651	166.894	212.651
		<u>27.112.436</u>	<u>25.886.828</u>	<u>48.335.396</u>	<u>45.292.453</u>
Áhættufjármunir og langtímakröfur					
Eignarhlutir í dótturfélögum	9	16.209	0	16.209	16.209
Eignarhlutir í hlutdeildarfélögum	9	0	0	264.049	251.027
Stofnframlög og eignarhlutir í öðrum félögum	10	668.167	485.909	715.421	768.510
Langtímakröfur	11	1.046.861	1.036.887	998.693	988.348
Fyrirframgreitt vegna lífeyrisskuldbindinga	20	1.210.835	1.259.216	1.210.835	1.259.216
		<u>2.942.072</u>	<u>2.782.013</u>	<u>3.205.207</u>	<u>3.283.310</u>
		<u>30.054.508</u>	<u>28.668.841</u>	<u>51.580.389</u>	<u>48.629.574</u>
Veltufjármunir					
Birgðir		94.074	81.115	288.007	248.883
Óinnheimtar skatttekjur og viðskiptakröfur	13	1.499.375	1.362.443	1.959.454	1.766.795
Næsta árs og gjaldf. afb af langtímakröfum	11	65.335	63.469	63.840	62.145
Fyrirframgreiddur kostnaður	20	48.381	48.381	48.381	48.381
Kröfur á tengd félög		0	0	16.359	12.460
Skammtímakröfur á eigin fyrirtæki		376.864	596.904	0	0
Aðrar skammtímakröfur		150.878	143.595	220.738	229.922
Markaðsverðbréf		567.649	0	580.516	414.669
Handbært fé		1.228.579	2.077.149	1.681.315	2.819.446
		<u>4.031.134</u>	<u>4.373.055</u>	<u>4.858.609</u>	<u>5.602.702</u>
Eignir		<u>34.085.642</u>	<u>33.041.897</u>	<u>56.438.998</u>	<u>54.232.275</u>
Eignir utan efnahagsreiknings	7				

31. desember 2019

Eigið fé og skuldir	Skýr.	Sveitarsjóður A hluti		Samantekið A og B hluti	
		31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Eigið fé	14				
Eiginfjárreikningur		14.350.854	12.918.563	26.433.620	24.795.593
Eigið fé		<u>14.350.854</u>	<u>12.918.563</u>	<u>26.433.620</u>	<u>24.795.593</u>
Skuldbindingar					
Lífeyrisskuldbindingar	15	3.930.023	3.865.291	4.279.114	4.322.526
Tekjuskattsskuldbinding	12	0	0	653.583	635.531
		<u>3.930.023</u>	<u>3.865.291</u>	<u>4.932.697</u>	<u>4.958.057</u>
Langtímaskuldir					
Skuldir við lánastofnanir	16	12.047.447	12.216.768	20.537.652	20.038.285
Leiguskuldir	17	316.303	388.809	316.303	388.809
		<u>12.363.750</u>	<u>12.605.577</u>	<u>20.853.954</u>	<u>20.427.094</u>
Skammtímaskuldir					
Viðskiptaskuldir		644.710	674.377	1.020.478	922.598
Skuldir við lánastofnanir		0	0	20.013	0
Skuldir við eigin fyrirtæki		423.966	631.842	0	0
Næsta árs afborganir langtímaskulda	16	476.431	418.198	787.237	631.691
Næsta árs afborganir leiguskulda	17	82.891	76.805	82.891	76.805
Næsta árs afborganir lífeyrisskuldbindinga	15	141.949	179.771	154.558	201.036
Fyrirfram innheimtar tekjur		284.331	253.201	284.331	253.201
Aðrar skammtímaskuldir		1.386.737	1.418.271	1.869.219	1.966.199
		<u>3.441.015</u>	<u>3.652.465</u>	<u>4.218.726</u>	<u>4.051.531</u>
Skuldir og skuldbindingar		<u>19.734.788</u>	<u>20.123.333</u>	<u>30.005.378</u>	<u>29.436.682</u>
Eigið fé og skuldir		<u>34.085.642</u>	<u>33.041.897</u>	<u>56.438.998</u>	<u>54.232.275</u>

Yfirlit um sjóðstreymi ársins 2019

Skýr.	Sveitarsjóður A hluti			Samantekið A og B hluti		
	2019	Áætlun	2018	2019	Áætlun	2018
Rekstrarhreyfingar						
Rekstrarniðurstaða ársins	57.212	(628.929)	(383.822)	463.454	(86.145)	377.437
Rekstrarliðir sem hafa ekki áhrif á fjárstreymi:						
Afskriftir	7 928.106	954.189	868.615	1.818.321	1.783.146	1.496.466
Hagnaður af sölu eigna	(86.541)	0	(67.646)	(43.831)	0	(153.864)
Verðbr. eignarhl. í öðrum félögum	55.000	0	0	59.563	0	0
Verðb. og gengism. langtímalíða	123.220	490.712	222.858	322.656	799.660	478.784
Áhrif dóttur- og hlutdeildarféлага	0	0	0	(25.342)	0	(19.494)
Skattskuldbinding, breyting	0	0	0	18.052	89.335	15.381
Gjaldfærð lífeyrisskuldbinding	15 342.986	0	978.386	361.182	0	1.024.247
Veltufé frá rekstri	1.419.983	815.972	1.618.391	2.974.055	2.585.996	3.218.957
Br. á rekstartengdum eignum	(12.759)	0	(112.155)	(60.690)	(10.000)	(56.169)
Br. á rekstartengdum skuldum	(44.217)	0	120.524	16.410	0	52.788
Greitt vegna lífeyrisskuldbindinga	(316.076)	0	(2.042.886)	(451.072)	0	(2.075.337)
Handbært fé frá rekstri	1.046.931	815.972	(416.125)	2.478.703	2.575.996	1.140.239
Fjárfestingahreyfingar						
Fjárf. í varanl. rekstrarfjárm.	(987.420)	(1.274.000)	(1.601.870)	(3.673.227)	(4.057.158)	(4.345.950)
Söluverð seldra rekstrarfjármuna	95.889	0	74.442	13.761	0	209.376
Eignarhlutar í öðrum félögum	0	0	0	12.733	0	(25.286)
Markaðsverðbréf	(116.282)	0	0	(117.197)	0	(9.947)
Langtímakröfur, breyting	64.330	111.915	62.173	62.573	110.143	60.687
Skammtímakröfur, breyting	(113.018)	0	78.648	(113.018)	0	78.648
	(1.056.501)	(1.162.085)	(1.386.608)	(3.814.375)	(3.947.015)	(4.032.471)
Fjármögnunarhreyfingar						
Arður til hluthafa	0	0	0	(2.199)	0	(2.199)
Tekin ný langtímalán	0	1.390.000	2.584.324	786.000	2.360.000	5.396.713
Afborganir langtímalána	(425.548)	(558.213)	(442.021)	(643.330)	(778.982)	(2.780.851)
Fyrirfram innh. tekjur, breyting	31.130	0	(63.417)	31.130	0	(63.417)
Viðskiptar. eigin fyrirt., breyting	(444.581)	(56.112)	(75.684)	5.928	(2.210)	8.899
Skammtímalán, breyting	0	0	0	20.013	0	0
	(839.000)	775.675	2.003.202	197.540	1.578.808	2.559.145
(Lækkun), hækkun handbærs fjár	(848.570)	429.562	200.469	(1.138.131)	207.789	(333.087)
Handbært fé í upphafi árs	2.077.149	2.077.149	1.876.680	2.819.446	2.819.447	3.152.534
Handbært fé í lok árs	1.228.579	2.506.711	2.077.149	1.681.315	3.027.236	2.819.446

Skýringar

1. Almennar upplýsingar

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við sveitarstjórnarlög, lög um ársreikninga, reglugerð um bókhald og ársreikninga sveitarfélaga og auglýsingar stjórnvalda um reikningsskil sveitarfélaga.

Starfsemi sveitarfélagsins er skipt í A og B hluta. Til A hluta telst sveitarsjóður, sem er aðalsjóður sveitarfélagsins auk annarra sjóða og stofnana er sinna starfsemi sem að hluta eða öllu leyti eru fjármögnuð með skatttekjum, en auk aðalsjóðs er um að ræða Eignasjóð gatna, Fasteignir Akureyrarbæjar og Framkvæmdamiðstöð.

Til B hluta teljast stofnanir sveitarfélagsins og fyrirtæki sem að hálfu eða meiri hluta eru í eigu sveitarfélagsins og eru reknar sem fjárhagslega sjálfstæðar einingar. Þau fyrirtæki og stofnanir sem falla undir B hluta eru: Bifreiðastæðasjóður, Byggingarsjóður Náttúrufræðistofnunar Norðurlands, Félagslegar íbúðir, Gjafasjóður Öldrunarheimila Akureyrarbæjar, Hafnasamlag Norðurlands b.s., Norðurorka hf., Strætisvagnar Akureyrar og Öldrunarheimili Akureyrar. Framkvæmdasjóður sem hefur fallið undir B hluta var færður yfir í aðalsjóð frá og með 1. janúar 2019

Ársreikningur Akureyrarbæjar fyrir árið 2019 hefur að geyma ársreikning sveitarsjóðs og samantekinn ársreikning fyrir A og B hluta.

Fjárhagsáætlun Akureyrarbæjar fyrir árið 2019 með viðaukum er hluti ársreikningsins og er birt í rekstrarreikningi og yfirliti um sjóðstreymi. Samanburð á fjárhagsáætlun með viðaukum við upphaflega fjárhagsáætlun má sjá í skýringu númer 24 í ársreikningnum.

2. Reikningsskilaaðferðir

Grundvöllur reikningsskilanna

Ársreikningurinn er í samræmi við lög og reglur og viðtekna reikningsskilavenju á Íslandi. Við gerð hans er fylgt sömu reikningsskilaaðferðum og á fyrra ári. Ársreikningurinn er gerður eftir kostnaðarverðsaðferð að því undanskildu að hluti varanlegra rekstrarfjármuna Norðurorku hf. hefur verið endurmetinn sem og lóðir og lendur hjá Eignasjóði gatna.

Ársreikningur sveitarsjóðs

Ársreikningur sveitasjóðs tekur til Aðalsjóðs, Eignasjóðs gatna, Fasteigna Akureyrarbæjar og Framkvæmdamiðstöðvar. Í ársreikningnum eru öll veruleg innbyrðis viðskipti og viðskiptastöður á milli sjóða sem mynda sveitarsjóð færð út.

Samantekinn ársreikningur

Samantekinn ársreikningur tekur til sveitasjóðs og B hluta fyrirtækja þar sem eignarhlutur sveitarsjóðs er meiri en 50% í árslok. Í samantekna ársreikningnum eru ársreikningarnir lagðir saman, en viðskipti og viðskiptastöður á milli sveitarsjóðs og fyrirtækja sem mynda samantekna ársreikninginn eru jöfnuð út.

Eftirfarandi er samantekt á helstu reikningsskilaaðferðum sveitarfélagsins.

Mat og ákvarðanir

Við gerð ársreiknings þurfa stjórnendur, í samræmi við lög um ársreikninga, að taka ákvarðanir, meta og draga ályktanir sem hafa áhrif á eignir og skuldir á reikningsskiladegi, upplýsingar í skýringum og tekjur og gjöld. Við mat og ályktanir er byggt á reynslu og ýmsum öðrum þáttum sem taldir eru viðeigandi og mynda grundvöll þeirra ákvarðana sem teknar eru um bókfært verð eigna og skulda sem ekki liggur fyrir með öðrum hætti.

Breytingar á reikningshaldslegu mati eru færðar á því tímabili þegar þær eiga sér stað.

Viðskiptavild

Viðskiptavild er tilkomin vegna mismunar á kaupverði veitufyrirtækja og matsverði varanlegra rekstrarfjármuna þeirra. Viðskiptavild er niðurfærð á tíu árum.

Skýringar

2. Reikningskilaaðferðir (framhald)

Innlausn tekna

Til skatttekna flokkast útsvar, fasteignaskattur og framlög úr Jöfnunarsjóði sveitarfélaga auk annarra tekna með skattígildi, svo sem lóðarleiga. Útsvar er tekjufært samkvæmt staðgreiðsluskilagreinum og endanlegri álagningu ársins á undan, en aðrar skatttekjur eru tekjufærðar við álagningu þeirra. Til lækkunar skatttekna eru færðar reiknaðar niðurfærslur til að mæta vanhöldum vegna vafasamra óinnheimtra skatttekna.

Álögð gatnagerðargjöld, heimæðargjöld og framlög frá Jöfnunarsjóði sveitarfélaga til stofnframkvæmda eru færð til lækkunar á stofnverði viðkomandi eigna.

Tekjur af sölu vöru og þjónustu eru tekjufærðar þegar afhending vöru hefur farið fram og þjónusta verið innt af hendi.

Áfallnar vaxtatekjur eru færðar til tekna í samræmi við vaxtakjör viðkomandi eigna, en arðstekjur eru tekjufærðar þegar réttur til þeirra hefur skapast.

Hagnaður (tap) af sölu varanlegra rekstrarfjármuna er færður á meðal annarra tekna/rekstrargjalda, en hagnaður (tap) af sölu eignarhluta í félögum meðal fjármunatekna/-gjalda.

Verðlags- og gengisviðmið

Eignir og skuldir sem bundnar eru vísitölu eða gengi erlendra gjaldmiðla, eru færðar í ársreikninginn miðað við verðlag og gengi í árslok. Verðbætur og gengismunur sem myndast er færður meðal fjármagnsliða í rekstrarreikningi.

Tekjuskattur

Tekjuskattur vegna skattskyldrar starfsemi Norðurorku hf. er reiknaður og færður í ársreikninginn. Útreikningur hans byggist á afkomu fyrir skatta að teknu tilliti til varanlegra mismuna á skattalegri afkomu og afkomu samkvæmt ársreikningi. Tekjuskattshlutfall er 20%.

Frestaður skattur stafar af mismun efnahagsliða í skattuppgjöri annars vegar og ársreikningi hins vegar. Mismunurinn stafar af því að tekjuskattstofn Norðurorku hf. er miðaður við aðrar forsendur en reikningskil félagsins.

Varanlegir rekstrarfjármunir

Varanlegir rekstrarfjármunir aðrir en lóðir og lendur í Eignasjóði gatna og veitukerfi og fasteignir Norðurorku hf. eru færðir til eignar á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum. Kostnaðarverð varanlegra rekstrarfjármuna samanstendur af kaupverði og öllum beinum kostnaði við að koma eigninni í tekjuhæft ástand.

Sveitarfélagið innleiddi á árinu 2009 álit Reikningskila- og upplýsinganefndar sveitarfélaga, 2/2010 Færsla á lóðum og lendum í bókhaldi og reikningskilum sveitarfélaga. Sveitarfélagið færir til eignar meðal varanlegra rekstrarfjármuna Eignasjóðs gatna, lóðir og lendur sem það hefur leigutekjur af og eru þær metnar til gangvirðis, en þó eigi hærra verði en sem nemur núvirði framtíðarleigutekna samkvæmt fyrirbyggjandi leigusamningum. Lóðir og lendur Eignasjóðs gatna eru endurmetnar með reglubundnum hætti. Allar matsbreytingar vegna endurmats eru færðar á eiginfjárreikning.

Veitukerfi og fasteignir Norðurorku hf. eru skráð á endurmetnu verði í efnahagsreikningnum, en endurmat var framkvæmt á árinu 2009 og uppfært árið 2018. Allar matsbreytingar vegna endurmats eru færðar á eiginfjárreikning.

Afskriftir eru reiknaðar sem fastur árlegur hundradshluti af kostnaðarverði miðað við eignarhaldstíma á árinu að teknu tilliti til væntanlegs hrakvirðis.

Hagnaður eða tap vegna sölu eigna er mismunur söliverðs og bókfærðs verðs eigna á söludegi.

Skýringar

2. Reikningsskilaaðferðir (framhald)

Eignarhlutar í félögum

Í ársreikningnum eru eignarhlutar í öðrum félögum færðir á kostnaðarverði eða áætluðu markaðsverði ef það er talið lægra.

Í ársreikningnum eru eignarhlutir í hlutdeildarfélögum færðir samkvæmt hlutdeildaraðferð.

Eignarhlutar í dótturfélögum eru eignfærðir á verði sem svarar til hlutdeildar sveitarfélagsins í bókfærðu eigin fé þeirra, að teknu tilliti til mismunar á upphaflegu kaupverði og hlutdeildar í eigin fé við kaup. Yfirverð er fært meðal viðskiptavildar og er niðurfært á tíu til tuttugu árum. Þar sem starfsemi dótturfélagsins Flokkun Eyjafjörður ehf. er óveruleg er ársreikningi þess haldið utan við ársreikning móðurfélagsins og ekki gerð samstæðureikningsskil.

Langtímakröfur

Samkvæmt samningi sem gerður var við ríkið á árinu 2010 um byggingu hjúkrunarheimilis annaðist sveitarfélagið framkvæmdir við byggingu 45 rýma hjúkrunarheimilis við Vestursíðu. Sveitarfélagið fjármagnaði framkvæmdir við bygginguna en samningsaðilar gerðu samning um rekstur heimilisins og mun ríkið leigja húsnæðið af Akureyrarbæ til nota fyrir hjúkrunarheimilið. Hlutur ríkisins í framkvæmdakostnaði vegna 85% hluta kostnaðar við byggingu hjúkrunarheimilisins verður greiddur með leigu til 40 ára og hófust leigugreiðslur þegar húsnæðið var tekið í notkun í september 2012.

Framlag ríkisins er fært sem langtímakrafa á ríkissjóð í ársreikningi sveitarfélagsins.

Birgðir

Rekstrarvörubirgðir eru metnar á innkaupsverði eða dagverði sé það lægra.

Óinnheimtar skatttekjur og viðskiptakröfur

Óinnheimtar skatttekjur og viðskiptakröfur eru færðar á nafnverði að teknu tilliti til niðurfærslu. Niðurfærslan er ekki endanleg afskrift heldur er myndadur mótreikningur til að mæta hugsanlegu tapi sem kann að myndast í framtíðinni.

Handbært fé

Sjóðir, bankainnstæður og peningamarkaðslán teljast til handbærs fjár.

Langtímaskuldir

Langtímaskuldir eru færðar á nafnverði að frádregnum greiddum afborgunum og eru effirstöðvar nafnverðs reiknaðar upp miðað við gildandi gengi eða vísitölu í lok tímabilsins eftir því sem við á. Vaxtagjöld vegna langtímalána eru færð til gjalda á því tímabili sem þau tilheyra. Lántökukostnaður vegna nýrra lána er eignfærður og afskrifaður á líftíma lánsins.

Viðskiptaskuldir

Viðskiptaskuldir eru færðar á nafnverði að teknu tilliti til gengismunar.

Eignir utan efnahagsreiknings

Lönd í eigu aðalsjóðs eru ekki færð til eignar í efnahagsreikningi. Fjárfesting í lausafjármunum og gatnagerðarframkvæmdum fyrir ársbyrjun 2002 er ekki færð til eignar í efnahagsreikningi.

Skýringar

2. Reikningsskilaaðferðir (framhald)

Lífeyrisskuldbinding

Lífeyrisskuldbinding vegna lífeyrisréttinda starfsmanna sveitarfélagsins er færð sem skuld í efnahagsreikningi á grundvelli tryggingafræðilegrar úttektar í árslok 2019. Breyting á skuldbindingunni á árinu er gjaldfærð í rekstrarreikningi.

Leiguskuldir

Við upphaflega skráningu skuldbindingar vegna leigusamninga er leiguskuld færð á gangvirði hinnar leigðu eignar eða núvirði lágmarksleigugreiðslna sé það lægra.

Lágmarksleigugreiðslur eru þær greiðslur á samningstíma sem leigutaka er skylt að greiða eða hann kann að verða krafinn um, að undanskilinni skilyrtri leigu, sem og viðhaldi, þjónustukostnaði, tryggingum og sköttum sem leigusali greiðir.

Við útreikning á núvirði lágmarksleigugreiðslu er miðað við 5% ávöxtunarkröfu.

Ábyrgðir og aðrar skuldbindingar utan efnahagsreiknings

Engar verulegar ábyrgðir eða skuldbindingar utan efnahagsreiknings eru til staðar hjá sveitarfélaginu aðrar en þær sem getið er um í skýringu nr. 15 varðandi lífeyrisskuldbindingar og skýringu nr. 19 um ábyrgðir og önnur mál.

3. Rekstrartekjur

Rekstrartekjur greinast þannig:

	A hluti		A og B hluti	
	2019	Fjárhags- áætlun 2019	2019	Fjárhags- áætlun 2019
Skatttekjur án framlaga Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga				
Útsvör.....	10.528.138	10.400.000	10.528.138	10.400.000
Fasteignaskattar.....	1.822.678	1.844.000	1.730.437	1.749.836
	<u>12.350.816</u>	<u>12.244.000</u>	<u>12.258.575</u>	<u>12.149.836</u>
Framlag Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga				
Tekjujöfnunarframlag.....	54.042	28.500	54.042	28.500
Framlag vegna fasteignagjalda.....	299.191	329.571	299.191	329.571
Þjónustuframlag.....	303.008	296.388	303.008	296.388
Framlög vegna grunnskóla.....	1.038.681	1.063.474	1.038.681	1.063.474
Framlög vegna þjónustu við fatlaða.....	1.909.909	1.801.922	1.909.909	1.801.922
Önnur framlög.....	107.196	101.523	107.196	101.523
	<u>3.712.028</u>	<u>3.621.378</u>	<u>3.712.028</u>	<u>3.621.378</u>
Aðrar tekjur				
Þjónustutekjur.....	1.651.828	1.470.420	6.092.207	5.678.289
Eignatekjur.....	1.175.228	1.115.869	1.452.674	1.378.687
Endurgreiðslur.....	1.181.916	1.116.964	3.344.031	3.221.361
Aðrar tekjur.....	289.306	232.624	319.298	239.844
	<u>4.298.279</u>	<u>3.935.877</u>	<u>11.208.209</u>	<u>10.518.181</u>
Rekstrartekjur samtals.....	<u>20.361.123</u>	<u>19.801.255</u>	<u>27.178.812</u>	<u>26.289.395</u>
Álagningarhlutföll				
Útsvar.....		14,52%		
Fasteignaskattar - íbúðarhúsnaði.....		0,33%		
Fasteignaskattar - atvinnuhúsnaði.....		1,63%		

Skýringar

4. Laun og launatengd gjöld

Laun og launatengd gjöld greinast þannig:

	A hluti		A og B hluti	
	2019	Fjárhags- áætlun 2019	2019	Fjárhags- áætlun 2019
Laun.....	9.489.077	9.468.977	12.175.021	12.015.064
Launatengd gjöld.....	2.358.062	2.396.439	3.027.298	3.021.605
Eignfærð laun.....	0	0	(88.312)	0
Laun og launatengd gjöld samtals.....	11.847.139	11.865.416	15.114.007	15.036.669
Stöðugildi að meðaltali 2019.....	1.271		1.599	
Stöðugildi að meðaltali 2018.....	1.246		1.563	

Laun bærarstjórnar og bærarstjóra námu 63,1 milljónum króna á árinu 2019 en námu 73,5 milljónum á árinu 2018.

5. Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld

	A hluti		A og B hluti	
	2019	Fjárhags- áætlun 2019	2019	Fjárhags- áætlun 2019
Vaxtatekjur	129.439	100.000	143.986	100.000
Arður af eignarhlutum	164.373	120.000	39.573	40.000
Vaxtagjöld	(558.017)	(761.216)	(938.029)	(1.271.935)
Verðbætur og gengismunur	(256.566)	(400.000)	(345.702)	(452.579)
Vaxtatekjur frá tengdum félögum	2.829	2.000	177	0
Sölutap og verðbreytingar hlutabréfa	(52.059)	(50.000)	(56.394)	(50.000)
Eignfærðir vextir og verðbætur vegna framkvæmda	1.787	1.500	5.388	15.000
	(568.213)	(987.716)	(1.151.001)	(1.619.514)

Skýringar

6. Heildaryfirlit um rekstur

Rekstur málaflokka, stofnana og fyrirtækja sveitarfélagsins greinist þannig:

	Gjöld	Tekjur	Mismunur	Fjárhags- áætlun
Skatttekjur.....		16.925.044	16.925.044	16.696.378
Félagsþjónusta.....	5.061.423	918.976	(4.142.447)	(4.191.747)
Heilbrigðismál.....	24.358	0	(24.358)	(24.612)
Fræðslumál.....	8.476.879	897.507	(7.579.372)	(7.612.640)
Menningarmál.....	1.196.329	275.664	(920.666)	(912.810)
Æskulýðs- og íþróttamál.....	2.998.653	710.116	(2.288.538)	(2.230.672)
Brunamál og almannavarnir.....	551.105	269.858	(281.247)	(265.083)
Hreinlætismál.....	380.479	354.678	(25.801)	(23.358)
Skipulags- og byggingamál.....	189.707	51.146	(138.561)	(147.682)
Samgöngumál.....	1.315.738	241.756	(1.073.983)	(999.355)
Umhverfismál.....	411.898	17.601	(394.297)	(412.715)
Atvinnumál.....	234.925	32.922	(202.003)	(206.597)
Sameiginlegur kostnaður.....	1.068.865	276.974	(791.891)	(883.597)
Óreglulegir liðir.....	0	83.000	83.000	0
Gjaldfærð lífeyrisskuldbinding.....	342.986	0	(342.986)	(371.179)
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld.....	132.271	776.671	644.400	541.536
Aðalsjóður samtals.....	22.385.617	21.831.912	(553.704)	(1.044.133)
A-hluta stofnanir:				
Eignasjóður gatna.....	225.931	325.258	99.328	82.788
Fasteignir Akureyrarbæjar.....	2.921.010	3.472.795	551.785	327.930
Framkvæmdamiðstöð.....	584.093	543.896	(40.197)	4.486
Innri færslur A hluta.....	(5.036.068)	(5.036.068)	0	0
A hluti samtals.....	21.080.582	21.137.794	57.212	(628.929)
	Gjöld	Tekjur	Mismunur	Fjárhags- áætlun
B-hluta fyrirtæki:				
Bifreiðastæðasjóður.....	36.354	33.303	(3.051)	1.652
Byggingasjóður Náttúrufræðistofnunar.....	(944)	0	944	114
Félagslegar íbúðir.....	482.132	499.737	17.605	(36.677)
Gjafasjóður Öldrunarheimila Akureyrarbæjar.....	9.067	1.936	(7.131)	(8.449)
Hafnasamlag Norðurlands b.s.....	518.843	744.924	226.080	277.279
Heilsugæslustöðin á Akureyri.....	(700)	0	700	(3.793)
Norðurorka hf.....	3.684.729	4.032.278	347.548	403.915
Strætisvagnar Akureyrar.....	332.164	332.164	0	1.622
Öldrunarheimili Akureyrar.....	2.766.733	2.766.733	0	564
Innri færslur A og B hluta.....	(1.416.932)	(1.593.386)	(176.454)	(93.443)
A og B hluti samtals.....	27.492.029	27.955.483	463.454	(86.145)

Skýringar

7. Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir

A hluti

	Fasteignir og lóðir	Veitukerfi og götur	Vélar, áhöld og tæki	Leigðar eignir	Samtals
Kostnaðarverð					
Staða í ársbyrjun	32.354.741	2.701.212	2.569.467	583.623	38.209.042
Endurmat á lóðum og lendum	1.175.641	0	0	0	1.175.641
Eignfært á árinu	565.319	160.478	261.623	0	987.420
Selt og aflagt á árinu	0	0	(43.760)	0	(43.760)
Staða í árslok	34.095.700	2.861.690	2.787.330	583.623	40.328.344
Afskriftir					
Staða í ársbyrjun	9.890.286	751.797	1.309.159	370.972	12.322.214
Afskrift ársins	536.020	111.258	235.071	45.757	928.106
Selt og aflagt á árinu	0	0	(34.412)	0	(34.412)
Staða í árslok	10.426.306	863.055	1.509.818	416.729	13.215.908
Bókfært verð					
Bókfært verð í ársbyrjun	22.464.455	1.949.415	1.260.308	212.651	25.886.828
Bókfært verð í árslok	23.669.394	1.998.635	1.277.512	166.894	27.112.436
Afskriftarhlutföll	2,5-4%	4%	7-33,3%	4-22%	

A og B hluti

	Fasteignir og lóðir	Veitukerfi, hafnam.virki og götur	Vélar, áhöld og tæki	Leigðar eignir	Samtals
Kostnaðarverð					
Staða í ársbyrjun	37.588.158	29.194.862	3.655.744	583.623	71.022.387
Endurmat á lóðum og lendum	1.175.641	0	0	0	1.175.641
Eignfært á árinu	1.077.161	2.238.689	375.680	0	3.691.531
Selt og aflagt á árinu	(23.782)	(146)	(44.873)	0	(68.801)
Staða í árslok	39.817.178	31.433.405	3.986.551	583.623	75.820.757
Afskriftir					
Staða í ársbyrjun	12.173.777	11.385.207	1.799.977	370.972	25.729.933
Afskrift ársins	677.229	760.720	320.592	45.757	1.804.297
Selt og aflagt á árinu	(13.424)	0	(35.446)	0	(48.870)
Staða í árslok	12.837.582	12.145.927	2.085.123	416.729	27.485.361
Bókfært verð					
Bókfært verð í ársbyrjun	25.414.380	17.809.655	1.855.767	212.651	45.292.453
Bókfært verð í árslok	26.979.597	19.287.478	1.901.427	166.894	48.335.396
Afskriftarhlutföll	2-4%	4%	5-33,3%	4-22%	

Afskriftir ársins greinast þannig:

	A hluti	A og B hluti
Varanlegir rekstrarfjármunir	928.106	1.804.297
Óefnislegar eignir	0	14.024
	928.106	1.818.321

Skýringar

7. Varanlegir rekstrarfjármunir (framhald)

Bókfært verð fasteigna, veitukerfa, hafnamannvirkja og gatna sveitarfélagsins og váttryggingarverðmæti þeirra greinist þannig í árslok:

A hluti	Váttrygginga- mat	Bókfært verð
Leikskólar	2.468.337	559.491
Skólar	14.741.160	4.183.047
Íþróttahús og sundlaugar	13.163.831	4.078.357
Þjónustuhúsnaði	19.353.407	4.496.158
Lóðir og lendur	0	10.519.236
Götur	0	1.998.635
	<u>49.726.735</u>	<u>25.834.923</u>

B hluti	Váttrygginga- mat	Bókfært verð
Veitukerfi	42.892.525	15.866.386
Hafnamannvirki	8.703.950	1.456.364
Bífreiðastæði	0	91.230
Íbúðir	9.133.289	1.919.634
Þjónustuhúsnaði	3.468.390	1.265.431
	<u>64.198.154</u>	<u>20.599.045</u>
Samtals A og B hluti	<u>113.924.889</u>	<u>46.433.969</u>

Fjárfestingar í varanlegum rekstrarfjármunum á árinu sundurliðast þannig:

	2019 Rauntölur	2019 Áætlun	2018 Rauntölur
Fjárfesting A hluta, málaflokkayfirlit:			
Félagsþjónusta	10.910	26.000	104.901
Fræðslumál	344.255	265.000	247.612
Menningarmál	33.772	30.000	643.048
Æskulýðs- og íþróttamál	361.198	260.000	251.776
Bruna- og almannavarnir	1.017	0	(1.081)
Samgöngumál	168.865	515.000	310.213
Umhverfismál	0	0	1.221
Atvinnumál	1.460	0	0
Sameiginlegur kostnaður	26.225	153.000	11.848
Aðalsjóður samtals	<u>947.702</u>	<u>1.249.000</u>	<u>1.569.537</u>

A hluta stofnanir:

Fasteignir Akureyrarbæjar	0	0	3.679
Framkvæmdamiðstöð Akureyrar	39.718	40.000	29.160
A hluti samtals	<u>987.420</u>	<u>1.289.000</u>	<u>1.602.377</u>

Skýringar

7. Varanlegir rekstrarfjármunir (framhald)

	2019 Rauntölur	2019 Áætlun	2018 Rauntölur
B hluta fyrirtæki:			
Bífreiðastæðasjóður	0	10.000	32.437
Félagslegar íbúðir	251.034	357.000	147.382
Hafnasamlag Norðurlands b.s.	317.388	407.858	247.801
Norðurorka hf.	2.094.417	1.942.300	2.305.066
Strætisvagnar Akureyrar	41.272	66.000	55.790
B hluti samtals	<u>2.704.110</u>	<u>2.783.158</u>	<u>2.788.476</u>
A og B hluti samtals	<u>3.691.531</u>	<u>4.072.158</u>	<u>4.390.852</u>

Í eigu sveitarfélagsins eru ýmsir lausafjármunir sem ýmist hafa verið gjaldfærðir eða eignfærðir. Hér er einkum um að ræða áhöld og tæki sem notuð eru við daglegan rekstur stofnana og fyrirtækja sveitarfélagsins. Þessar eignir hafa verið færðar í sérstaka eignaskrá sem er hluti af bókhaldsgögnum sveitarfélagsins.

Tryggingaverð lausafjármuna greinist þannig:

Félagsþjónusta	252.780
Fræðslumál	842.932
Menningarmál	1.015.448
Æskulýðs- og íþróttamál	275.564
Brunamál og almannavarnir	27.281
Skipulags- og byggingamál	14.437
Samgöngumál	14.899
Umhverfismál	17.229
Sameiginlegur kostnaður	58.542
Eignasjóður gatna	839.440
Fasteignir Akureyrar	13.947
Framkvæmdamiðstöð	78.098
Hafnasamlag Norðurlands b.s.	702.636
Norðurorka hf.	257.894
Strætisvagnar Akureyrar	237.661
Öldrunarheimili Akureyrar	399.864
	<u>5.048.652</u>

8. Viðskiptavild

	A og B hluti	
	2019	2018
Bókfært verð í ársbyrjun	53.810	60.984
Gjaldfærsla ársins	(14.024)	(7.175)
Bókfært verð í árslok	<u>39.786</u>	<u>53.810</u>

9. Eignarhlutar í dótturfélögum og hlutdeildarfélögum

	Eignarhlutur	Bókfært verð	Fært í rekstrarr.
Eignarhlutar í dótturfélögum og hlutdeildarfélögum			
Flokkun Eyjafjörður ehf., Akureyri	77,75%	16.209	0
Norak ehf., Akureyri	33,33%	63.237	7.017
Tengir hf., Akureyri	38,41%	200.812	18.325
		<u>280.258</u>	<u>25.342</u>

Skýringar

10. Stofnframlög og eignarhlutir í öðrum félögum

	Eignarhlutur	A hluti Bókfært verð	A og B hluti Bókfært verð
Eignarhlutar í öðrum félögum			
Greið leið ehf., Akureyri	49,8%	186.196	186.196
Vaðlaböð ehf., Akureyri	33,3%		2.000
Þekkingavörður ehf.	14,3%	430	430
Landskerfi bókasafna hf., Reykjavík	2,8%	4.079	4.079
Laxá hf., Akureyri	20,8%	29.369	29.369
Hlíðarhryggur ehf.	25,0%	2.000	2.000
Lánasjóður sveitarfélaga ohf., Reykjavík	5,5%	485.909	485.909
Molta ehf.	15,0%	25.000	25.000
NetOrka hf., Hafnarfirði	7,7%		4.864
Dysnes ehf.	20,0%		2.000
Ambassador ehf.	2,6%		5.526
Norðurvegur ehf., Akureyri	17,8%	3.000	3.000
Orkey ehf., Akureyri	97,2%		2.728
Vistorka ehf.	100,0%		500
Brynja hússjóður, stofnframlag			14.180
Þjarg íbúðafélag, stofnframlag			18.974
Aðrir eignarhlutir			8
		735.984	786.763
Niðurfærsla hlutabréfaeignar		(67.817)	(71.343)
		668.167	715.421

11. Langtímakröfur

Langtímakröfur greinast þannig:

	A hluti	A og B hluti
Langtímakrafa á ríkissjóð vegna hjúkrunarheimilis	1.050.529	1.050.529
Aðrar langtímakröfur	61.667	12.003
	1.112.196	1.062.532
Næsta árs afborganir	(65.335)	(63.840)
	1.046.861	998.693

Afborganir langtímakrafna greinast þannig á næstu ár:

	A hluti	A og B hluti
Næsta árs afborganir	65.335	63.840
Afborganir 2021	65.514	63.840
Afborganir 2022	63.421	63.840
Afborganir 2023	63.512	63.840
Afborganir 2024	63.608	63.840
Afborganir 2025	63.707	61.439
Afborganir síðar	727.098	681.894
	1.112.196	1.062.532
Næsta árs afborganir.....	(65.335)	(63.840)
	1.046.861	998.693

12. Skattskuldbinding

Skattskuldbinding skiptist þannig:

	A og B hluti
Óefnislegar eignir	1.500
Varanlegir rekstrarfjármunir	664.890
Frestaður gengismunur	(5.638)
Yfirfæranlegt skattalegt tap	(10.785)
Aðrir liðir	3.617
	653.583

Skýringar

13. Óinnheimtar skatttekjur og viðskiptakröfur

Breytingar á niðurfærslu óinnheimtra skatttekna og viðskiptakrafna greinist þannig:

	A hluti		A og B hluti	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Staða í ársbyrjun	402.910	334.851	439.024	368.814
Gjaldfærð (-tekjufærð) niðurfærsla á árinu.....	(27.921)	88.243	(30.934)	98.275
Tapaðar viðskiptakröfur á árinu.....	(3.613)	(20.184)	(12.106)	(28.065)
Staða í árslok	371.376	402.910	395.984	439.024

14. Eigið fé

Yfirlit yfir eiginfjárreikning:

	A hluti	A og B hluti
Eigið fé 1.1.2019.....	12.918.563	24.795.593
Millifært frá Framkvæmdasjóð 1.1.2019.....	199.438	0
Endurmat lóða og lendna.....	1.175.641	1.175.641
Aðrar breytingar.....	0	(1.068)
Rekstrarniðurstaða ársins	57.212	463.454
Eigið fé 31.12.2019.....	14.350.854	26.433.620

15. Lífeyrisskuldbinding

Samkvæmt tryggingafræðilegri úttekt á áunnum lífeyrisréttindum sjóðfélaga í Lífeyrissjóði starfsmanna Akureyrarbæjar námu skuldbindingar A hluta 3.898 millj. kr. og A og B hluta 4.260 millj. kr. í árslok 2019 miðað við 2,0% ársvexti umfram áætlaðar launahækkningar upp á 1,5%. Auk þess hefur verið færð hjá A hluta skuldbinding vegna Lífeyrissjóðs starfsmanna ríkisins (LSR) að fjárhæð 174 millj. kr. í árslok. Breyting skuldbindinganna greinist þannig:

	A hluti	A og B hluti
Lífeyrisskuldbinding 1.1.2019.....	4.045.062	4.523.562
Greitt á árinu.....	(316.076)	(451.072)
Gjaldfært á árinu.....	342.986	361.182
Lífeyrisskuldbinding 31.12.2019.....	4.071.972	4.433.672
Næsta árs afborganir lífeyrisskuldbindinga.....	(141.949)	(154.558)
Langtímahluti lífeyrisskuldbindinga í árslok 2019.....	3.930.023	4.279.114

Núvirði áætlaðra greiðslna vegna lífeyrisskuldbindinga greinist þannig á næstu ár:

Árin 2020 - 2034.....	1.793.864	1.944.167
Síðar.....	2.278.108	2.489.505
	4.071.972	4.433.672

Til viðbótar við ofangreinda 4.260 milljóna króna skuldbindingu Akureyrarbæjar vegna Lífeyrissjóðs starfsmanna Akureyrarbæjar hvíla samkvæmt tryggingafræðilegri úttekt á lífeyrissjóðnum umtalsverðar skuldbindingar eða um 3.664 milljónir króna í árslok 2019 á öðrum stofnunum og fyrirtækjum. Þar er einkum um að ræða opinbera aðila í eigu ríkisins og eru þeir að greiða viðbótarframlög vegna þessa. Þar sem Akureyrarbær ábyrgist allar skuldbindingar sjóðsins samkvæmt samþykktum hans þá er sveitarfélagið í raun líka í bakábyrgðum fyrir þessum öðrum skuldbindingum. Að mati stjórnenda Akureyrarbæjar bera viðkomandi stofnanir og fyrirtæki ábyrgð á sínum skuldbindingum þó ekki hafi verið gengið frá formlegum samningum í því sambandi og því hefur ekkert verið fært í ársreikninginn vegna þessa.

Skýringar

16. Langtímaskuldir

	A hluti		A og B hluti	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Skuldir í EUR	45.383	89.067	1.407.483	757.067
Skuldir í ISK	12.478.496	12.545.899	19.917.406	19.912.909
	12.523.878	12.634.966	21.324.888	20.669.976
Næsta árs afborganir langtímaskulda	(476.431)	(418.198)	(787.237)	(631.691)
	12.047.447	12.216.768	20.537.652	20.038.285
Langtímaskuldir í árslok				
Afborganir af langtímaskuldum greinast þannig:			A hluti	A og B hluti
Næsta árs afborganir			476.431	787.237
Afborganir 2021			448.688	792.146
Afborganir 2022			464.868	870.146
Afborganir 2023			478.803	893.973
Afborganir 2024			473.103	874.106
Afborganir 2025			469.105	854.472
Afborganir síðar			9.712.879	16.252.808
			12.523.878	21.324.888

17. Leigusamningar

Sveitarfélagið hefur gert fjóra leigusamninga um fasteignir sem færðir eru til skuldar. Leigusamningarnir eru tengdir vísitölu. Leigusamningarnir greinast þannig:

Leiguskuldir þ.m.t. næsta árs afborgun.....	399.194
Næsta árs afborgun.....	(82.891)
Langtímahluti leiguskuldar.....	316.303

Aðrar upplýsingar um leigusamninga:

	Leigutími	Afvöxtunar- stuðull	Bókfært verð
Furuvellir 1.....	2017-2022	5%	45.103
Glerárgata 26.....	2004-2024	5%	156.219
Tröllagil 29.....	2004-2029	5%	177.725
Bugðusíða 3.....	2011-2021	5%	20.147
			399.194

Ónúvirtar lágmarksleigugreiðslur samninga greinast þannig:

Næsta árs afborganir.....	100.969
Árið 2021.....	93.984
Árið 2022.....	68.659
Árið 2023.....	64.991
Árið 2024.....	30.315
Síðar.....	107.157
	466.074

Skýringar

18. Heildaryfirlit um samantekna fjárhagsstöðu A og B hluta í árslok

Eignir, skuldir og eigið fé sveitarfélagsins greinist þannig:

	Eignarhluti	Eignir	Skuldir	Eigið fé
Aðalsjóður	100%	15.365.515	9.819.300	5.546.215
Eignasjóður gatna	100%	13.026.458	1.991.296	11.035.162
Fasteignir Akureyrarbæjar	100%	15.042.396	17.299.385	(2.256.989)
Framkvæmdamiðstöð	100%	303.882	277.415	26.467
Innri færslur A hluta	100%	(9.652.607)	(9.652.607)	0
A hluti samtals		34.085.642	19.734.788	14.350.854
Bifreiðastæðasjóður	100%	139.607	219	139.388
Byggingasjóður Náttúrufræðistofnunar	100%	15.054	0	15.054
Félagslegar íbúðir	100%	1.991.974	2.946.794	(954.820)
Gjafasjóður Öldrunarheimila Akureyrarbæjar	100%	23.268	2.880	20.388
Hafnasamlag Norðurlands b.s.	98%	2.192.359	279.382	1.912.977
Heilsugæslustöðin á Akureyri	100%	0	287.746	(287.746)
Norðurorka hf.	98%	19.400.575	7.340.560	12.060.015
Strætisvagnar Akureyrar	100%	163.237	185.171	(21.935)
Öldrunarheimili Akureyrar	100%	36.818	332.206	(295.388)
Innri færslur A og B hluta		(2.050.208)	(1.259.877)	(790.331)
Heildarstaða sveitarfélagsins í árslok		55.998.326	29.849.869	26.148.457
Hlutdeild minnihlutaeigenda		440.672	155.509	285.163
Heildarstaða eigna og skulda í árslok		56.438.998	30.005.378	26.433.620

19. Ábyrgðir og önnur mál

Samkvæmt samningi sem gerður var við ríkið á árinu 2010 um byggingu hjúkrunarheimilis annaðist sveitarfélagið framkvæmdir við byggingu 45 rýma hjúkrunarheimilis við Vestursíðu. Sveitarfélagið fjármagnaði framkvæmdir við bygginguna en samningsaðilar gerðu samning um rekstur heimilisins og mun ríkið leigja húsnæðið af Akureyrarbæ til nota fyrir hjúkrunarheimilið. Hlutur ríkisins í framkvæmdakostnaði vegna 85% hluta kostnaðar við byggingu hjúkrunarheimilisins verður greiddur með leigu til 40 ára og hófust leigugreiðslur þegar húsnæðið var tekið í notkun í september 2012. Áætluð núvirt fjárhæð þeirra leigugreiðslna sem ríkið mun greiða á eftirstöðvum samningstímans vegna byggingarkostnaðarins nemur um 1.050 milljónum króna í árslok 2019 og er eignfærð í efnahagsreikningi meðal langtímakrafna. Greidd leiga á árinu 2019 nam 60,6 milljónum króna.

Skýringar

20. Fyrirframgreiðsla til Brúar lífeyrissjóðs

Fyrirframgreidd framlög vegna uppgjörs við Brú lífeyrissjóð eru færð til eignar í efnahagsreikningi sem fyrirframgreiddur kostnaður. Sá hluti sem verður gjaldfærður á árinu 2020 er færður meðal veltufjármuna en það sem kemur til gjaldfærslu síðar er fært meðal langtímakrafna. Gjaldfærslur vegna uppgjörsins eru færðar meðal launa og launatengdra gjalda í rekstrarreikningi.

Gjaldfærslur vegna uppgjörsins og staða fyrirframgreiðslunnar greinist þannig á árinu:

	A hluti	A og B hluti
Staða fyrirframgreiðslu í ársbyrjun.....	1.307.597	1.307.597
Gjaldfært á árinu 2019.....	(48.381)	(48.381)
Staða fyrirframgreiðslu í árslok.....	1.259.216	1.259.216
Fyrirframgreiðsla greinist þannig í efnahagsreikningi 31.12.2019:		
Gjaldfærsla næsta árs færð meðal veltufjármuna.....	48.381	48.381
Langtímahluti fyrirframgreiðslu.....	1.210.835	1.210.835
Samtals eignfært í efnahagsreikningi.....	1.259.216	1.259.216
Fyrirframgreiðsla skiptist þannig í árslok:		
Framlag í lífeyrisaukasjóð.....	1.142.131	1.142.131
Framlag í varúðarsjóð.....	117.085	117.085
	1.259.216	1.259.216

21. Tengdir aðilar

Aðal- og varamenn í bæjarstjórn auk æðstu stjórnenda sveitarfélagsins eru skilgreindir sem tengdir aðilar sveitarfélagsins. Makar þessara aðila og ófjárráða börn og aðrir fjárhagslega háðir einstaklingar falla einnig undir skilgreininguna ásamt fyrirtækjum í eigu eða undir stjórn þessara aðila.

Öll viðskipti sveitarfélagsins við tengda aðila eru á sömu forsendum og þegar um ótengda aðila er að ræða og eru skilyrði og skilmálar viðskiptanna sambærileg og í viðskiptum við ótengda aðila. Við ákvörðun um viðskipti við tengda aðila er farið að hæfisreglum 20. gr. sveitarstjórnarlaga.

22. Atburðir eftir lok reikningsskiladags

Mjög óvenjulegar aðstæður hafa nú skapast vegna Kórónuveirunnar Covid-19. Veruleg óvissa ríkir um áhrif faraldursins m.a. vegna óvissu um hve lengi hann mun vara. Vænta má að áhrif á rekstur sveitarfélagsins verði umtalsverð m.a. vegna lægri tekna og aukinna útgjalda.

Skýringar

23. Yfirlit um lykiltölur

	A hluti		A og B hluti	
	2019	Fjárhags- áætlun 2019	2019	Fjárhags- áætlun 2019
Í hlutfalli við rekstrartekjur:				
Skatttekjur	60,7%	61,8%	45,1%	46,2%
Framlög jöfnunarsjóðs	18,2%	18,3%	13,7%	13,8%
Aðrar tekjur	21,1%	19,9%	41,2%	40,0%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Laun og launatengd gjöld.....	59,9%	61,8%	56,9%	58,7%
Laun og launat. gjöld án breytinga lífeyrisskuldbindinga.....	58,2%	59,9%	55,6%	57,2%
Annar rekstrarkostnaður.....	32,5%	31,6%	30,4%	28,5%
Fjármagnsliðir, nettó.....	2,8%	5,0%	4,2%	6,2%
Rekstrargjöld og fjármagnsliðir.....	95,2%	98,4%	91,6%	93,3%
Rekstrarniðurstaða.....	0,3%	-3,2%	1,7%	-0,3%

Í þúsundum króna á íbúa:

Rekstur:				
Skatttekjur og jöfnunarsjóður.....	844	834	839	829
Aðrar tekjur.....	226	207	589	553
Rekstrartekjur samtals.....	1.070	1.041	1.428	1.381
Rekstrargjöld, fjármagnsliðir og skattar.....	1.049	1.054	1.386	1.366
Rekstrarniðurstaða ársins (regluleg starfsemi).....	21	(14)	42	16

Efnahagur:	A hluti		A og B hluti	
	Árið 2019	Árið 2018	Árið 2019	Árið 2018
Eignir.....	1.791	1.746	2.966	2.866
Eigið fé.....	754	683	1.389	1.311
Skuldir og skuldbindingar.....	1.037	1.064	1.577	1.556

Aðrar lykiltölur:

Veltufjárlutfall.....	1,17	1,20	1,15	1,38
Eiginfjárlutfall.....	0,42	0,39	0,47	0,46
Heildarskuldir og skuldbindingar sem hlutfall af tekjum.....	97%	106%	110%	115%
Skuldahlutfall skv. reglum um fjárhagsleg viðmið sveitarf.....	55%	59%	73%	75%

Skýringar

23. Yfirlit um lykiltölur (framhald)

Breyting á íbúafjölda

	2019	2018
Íbúafjöldi á 4. ársfjórðungi.....	19.030	18.920

Heildartekjur sveitarfélagsins og heildargjöld í hlutfalli af heildartekjum greinast þannig, í þúsundum króna, á verðlagi hvers árs.

Tekjur	Hlutfall af		Hlutfall af		Hlutfall af	
	2019	heildartekjum	2018	heildartekjum	2017	heildartekjum
Útsvör.....	10.528.138	38,7%	9.990.759	39,0%	9.367.800	39,3%
Fasteignaskattar.....	1.730.437	6,4%	1.544.275	6,0%	1.476.990	6,2%
Framlög úr Jöfnunarsj. sveitarf.....	3.712.028	13,7%	3.427.947	13,4%	3.194.377	13,4%
Skatttekjur.....	15.970.603	58,8%	14.962.981	58,4%	14.039.166	58,8%
Þjónustutekjur.....	6.092.207	22,4%	5.737.718	22,4%	5.336.789	22,4%
Eignatekjur.....	1.452.674	5,3%	1.347.699	5,3%	1.137.706	4,8%
Endurgreiðslur.....	3.344.031	12,3%	3.259.635	12,7%	3.084.944	12,9%
Aðrar tekjur.....	319.298	1,2%	298.070	1,2%	264.790	1,1%
Heildartekjur samtals.....	27.178.812	100,0%	25.606.103	100,0%	23.863.394	100,0%

Gjöld

Launaliðir.....	15.475.189	56,9%	15.105.842	59,0%	14.332.154	60,1%
Annar rekstrarkostnaður.....	8.266.187	30,4%	7.385.294	28,8%	6.731.091	28,2%
Afskriftir.....	1.818.321	6,7%	1.496.466	5,8%	1.385.869	5,8%
Fjármagnsliðir, nettó.....	1.151.001	4,2%	1.192.414	4,7%	788.769	3,3%
Áhrif hlutdeildarfélaganna.....	(25.342)	-0,1%	(19.494)	-0,1%	(19.032)	-0,1%
Skattar.....	30.002	0,1%	68.144	0,3%	61.084	0,3%
	26.715.358	98,3%	25.228.665	98,5%	23.279.935	97,6%
Rekstrarniðurstaða.....	463.454	1,7%	377.437	1,5%	583.460	2,4%

Í þúsundum króna á íbúa

Íbúafjöldi.....	19.030	18.920	18.789
Heildartekjur.....	1.428	1.353	1.270
Skatttekjur á íbúa.....	839	791	747
Launaliðir.....	813	798	763
Annar kostnaður og afskriftir.....	530	469	432
Fjármagnsliðir, nettó.....	60	63	42

Skýringar

23. Yfirlit um lykiltölur (framhald)

Í þessu yfirliti er borin saman ráðstöfun skatttekna til einstakra málaflokka í A hluta síðustu þrjú ár. Þjónustutekjur og aðrar tekjur sem tilheyra einstökum málaflokkum hafa verið dregnar frá gjöldum viðkomandi málaflokks. Fjárhæðir eru í þúsundum króna á verðlagi hvers árs.

Aðalsjóður	2019	Hlutfall af skatttekjum	2018	Hlutfall af skatttekjum	2017	Hlutfall af skatttekjum
Skatttekjur.....	16.925.044	100,0%	15.783.699	100,0%	14.814.408	100,0%
Félagsþjónusta.....	(4.142.447)	24,5%	(3.554.788)	22,5%	(3.335.145)	22,5%
Heilbrigðismál.....	(24.358)	0,1%	(70.362)	0,4%	(23.048)	0,2%
Fræðslu- og uppeldismál.....	(7.579.372)	44,8%	(7.221.194)	45,8%	(6.782.385)	45,8%
Menningarmál.....	(920.666)	5,4%	(812.138)	5,1%	(730.156)	4,9%
Æskulýðs- og íþróttamál.....	(2.288.538)	13,5%	(2.060.738)	13,1%	(1.936.207)	13,1%
Brunamál og almannavarnir.....	(281.247)	1,7%	(266.530)	1,7%	(234.811)	1,6%
Hreinlætismál.....	(25.801)	0,2%	(20.872)	0,1%	(33.766)	0,2%
Skipulags- og byggingamál.....	(138.561)	0,8%	(169.399)	1,1%	(139.127)	0,9%
Umferðar- og samgöngumál.....	(1.073.983)	6,3%	(905.482)	5,7%	(795.384)	5,4%
Umhverfismál.....	(394.297)	2,3%	(358.651)	2,3%	(292.906)	2,0%
Atvinnumál.....	(202.003)	1,2%	(205.030)	1,3%	(195.925)	1,3%
Sameiginlegur kostnaður.....	(791.891)	4,7%	(856.411)	5,4%	(809.533)	5,5%
Óreglulegir liðir.....	83.000	-0,5%	0	0,0%	0	0,0%
Breyting lífeyrisskuldb.....	(342.986)	2,0%	(978.386)	6,2%	(1.527.441)	10,3%
Fjármagnsliðir.....	644.400	-3,8%	709.170	-4,5%	757.196	-5,1%
Aðalsjóður samtals.....	(553.704)	3,3%	(987.110)	6,3%	(1.264.231)	8,5%
A hluta stofnanir						
Eignasjóður gatna.....	99.328	-0,6%	72.264	-0,5%	65.442	-0,4%
Fasteignir Akureyrarbæjar.....	551.785	-3,3%	589.900	-3,7%	657.335	-4,4%
Framkvæmdamiðstöð.....	(40.197)	0,2%	(58.877)	0,4%	37.547	-0,3%
Sveitarsjóður A hluti.....	57.212	-0,3%	(383.822)	2,4%	(503.907)	3,4%

Skýringar

24. Fjárhagsáætlun

Fjárhagsáætlun sem birt er í rekstrarreikningi, sjóðstreymi og öðrum skýringum ársreikningsins til samanburðar við rauntölur ársins er samkvæmt upphaflega samþykktri fjárhagsáætlun sveitarfélagsins að teknu tilliti til þeirra viðauka sem gerðir voru vegna ársins 2019. Fjárhagsáætlun með viðaukum er birt í rekstrarreikningi og öðrum skýringum ársreikningsins til samanburðar við rauntölur ársins.

	A hluti			A og B hluti		
	Upphafleg fjárhagsáætlun	Viðaukar við fjárhagsáætlun	Fjárhagsáætlun með viðaukum	Upphafleg fjárhagsáætlun	Viðaukar við fjárhagsáætlun	Fjárhagsáætlun með viðaukum
Rekstrartekjur						
Útsvör og fasteignaskattar.....	12.244.000	0	12.244.000	12.149.836	0	12.149.836
Framlög Jöfnunarsjóðs.....	3.602.000	19.378	3.621.378	3.602.000	19.378	3.621.378
Aðrar tekjur.....	3.936.567	(690)	3.935.877	10.514.572	3.609	10.518.181
	<u>19.782.567</u>	<u>18.688</u>	<u>19.801.255</u>	<u>26.266.408</u>	<u>22.987</u>	<u>26.289.395</u>
Rekstrargjöld						
Laun og launatengd gjöld.....	11.481.095	384.321	11.865.416	14.589.067	447.602	15.036.669
Hækkun lífeyrisskuldbindinga.....	542.000	(170.821)	371.179	542.000	(158.821)	383.179
Annar rekstrarkostnaður.....	5.805.953	445.731	6.251.684	7.104.235	379.554	7.483.789
Afskriftir.....	946.924	7.265	954.189	1.718.802	64.344	1.783.146
	<u>18.775.972</u>	<u>666.496</u>	<u>19.442.468</u>	<u>23.954.104</u>	<u>732.679</u>	<u>24.686.783</u>
Rekstrarniðurstaða án fjármunatekna og fjármagnsgjalda.....	1.006.595	(647.808)	358.787	2.312.304	(709.692)	1.602.612
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld.....	(942.106)	(45.610)	(987.716)	(1.582.655)	(36.859)	(1.619.514)
Tekjuskattur.....	0	0	0	(69.243)	0	(69.243)
Rekstrarniðurstaða.....	<u>64.489</u>	<u>(693.418)</u>	<u>(628.929)</u>	<u>660.406</u>	<u>(746.551)</u>	<u>(86.145)</u>

Skýringar

25. Samanburður sjóðstreymisáætlana

Í neðangreindu yfirliti er gerð grein fyrir sjóðstreymisáætlun fyrir árið 2019 samkvæmt upphaflega samþykktri fjárhagsáætlun sveitarfélagsins að teknu tilliti til þeirra viðauka sem gerðir voru vegna ársins 2019. Fjárhagsáætlun með viðaukum er birt í rekstrarreikningi og öðrum skýringum ársreikningsins til samanburðar við rauntölur ársins.

	A hluti			A og B hluti		
	Upphafleg fjárhagsáætlun	Viðaukar við fjárhagsáætlun	Fjárhagsáætlun með viðaukum	Upphafleg fjárhagsáætlun	Viðaukar við fjárhagsáætlun	Fjárhagsáætlun með viðaukum
Rekstrarhreyfingar						
Rekstrarniðurstaða ársins.....	64.489	(693.418)	(628.929)	660.406	(746.551)	(86.145)
Rekstrarliðir sem hafa ekki áhrif á fjárstreymi:						
Reiknaðar afskriftir.....	946.924	7.265	954.189	1.718.802	64.344	1.783.146
Verðbætur og gengismunur.....	489.116	1.596	490.712	791.868	7.792	799.660
Tekjuskattur og aðrar breyt.....	0	0	0	89.335	0	89.335
Veltufé frá rekstri (til rekstrar)	1.500.529	(684.557)	815.972	3.260.411	(674.415)	2.585.996
Breytingar á rekstrartengdum eignum og skuldum.....	0	0	0	(10.000)	0	(10.000)
Samtals	0	0	0	(10.000)	0	(10.000)
Handb. fé frá rekstri (til rekstrar)	1.500.529	(684.557)	815.972	3.250.411	(674.415)	2.575.996
Fjárfestingarhreyfingar						
Fjárf. í varanl. rekstrarfjárm.....	(1.335.000)	61.000	(1.274.000)	(3.896.300)	(160.858)	(4.057.158)
Langtímakröfur, breyting.....	69.677	42.238	111.915	68.195	41.948	110.143
Fjárfestingarhreyfingar	(1.265.323)	103.238	(1.162.085)	(3.828.105)	(118.910)	(3.947.015)
Fjármögnunarhreyfingar						
Viðsk.st. eigin fyrirt., breyting.....	(124.438)	68.326	(56.112)	(2.210)	0	(2.210)
Tekin ný langtímalán.....	1.390.000	0	1.390.000	2.360.000	0	2.360.000
Afborganir langtímalána.....	(557.248)	(965)	(558.213)	(716.448)	(62.534)	(778.982)
Fjármögnunarhreyfingar	708.314	67.361	775.675	1.641.342	(62.534)	1.578.808
Hækkun (lækkun) á handb. fé.....	943.520	(513.958)	429.562	1.063.648	(855.859)	207.789
Handbært fé í ársbyrjun.....	1.226.048	851.101	2.077.149	1.971.039	848.408	2.819.447
Handbært fé í árslok.....	2.169.568	337.143	2.506.711	3.034.687	(7.451)	3.027.236

Yfirlýsing um stjórnarhætti og ófjárhagslegar upplýsingar

Yfirlýsing um stjórnarhætti

Um stjórnarhætti sveitarfélagsins gilda sveitarstjórnarlög nr. 138/2011, með síðari breytingum, og samþykkt um stjórn sveitarfélagsins og fundarsköp sem samþykkt var í bæjarstjórn 17. janúar 2017 og samþykkt um verkefni bæjarráðs sem samþykkt var í bæjarstjórn 3. janúar 2017. Bæjarstjórn er kjörin í almennum kosningum af íbúum sveitarfélagsins á fjögurra ára fresti.

Bæjarstjórn ber ábyrgð á því að til staðar sé virkt kerfi innra eftirlits og það sé formlegt, skjalfest og sannreynt reglulega. Innra eftirlit á að vera til þess fallið að veita vissu um að sveitarfélagið nái árangri og skilvirkni í starfsemi í samræmi við markmið sveitarfélagsins og að það veiti áreiðanlegar og réttmætar fjárhagsupplýsingar til ytri aðila og það hlíti lögum og reglum sem gilda um starfsemina.

Um áhættustýringu er vísað til ákvæða í VII. kafla sveitarstjórnarlaga, s.s. um fjárstjórnarvald, bindandi áhrif ákvörðunar um fjárhagsáætlun ársins, ábyrga meðferð fjármuna, miklar fjárfestingar og skuldbindingar og takmarkanir er varða veðsetningar og ábyrgðaveitingar. Sveitarfélagið fer að ákvæðum sveitarstjórnarlaga hvað þetta varðar.

Fjöldi fulltrúa í bæjarstjórn og nefndum, ráðum og stjórnnum á vegum sveitarfélagsins er tilgreindur í samþykkt um stjórn og fundarsköp sveitarfélagsins sem aðgengileg er á heimasíðu þess. Á heimasíðunni má einnig sjá hverjir sitja í einstaka nefndum, ráðum og stjórnnum.

Í 2. tölulið 44. gr. sveitarstjórnarlaga kemur fram regla um kynjahlutföll í nefndum sem bæjarstjórn velur í. Sveitarfélagið gætir að þessum reglum við skipan í nefndir. Að því er bæjarstjórnina varðar ræðst samsetningin af röðun á framboðslista og niðurstöðu kosninga til sveitarstjórnar. Í bæjarstjórn eru 5 fulltrúar karlar og 6 fulltrúar konur. Þar sitja nú fulltrúar með ólíkan bakgrunn og menntun.

Um síðareglur og góða starfshætti er fjallað í 29. gr. sveitarstjórnarlaga. Akureyrarkaupstaður hefur sett síðareglur kjörinna fulltrúa, dags. 18. desember 2012, sem eru aðgengilegar á heimasíðu sveitarfélagsins.

Ófjárhagslegar upplýsingar

Samkvæmt sveitarstjórnarlögum nr. 138/2011 eru sveitarfélög sjálfstæð stjórnvöld sem stjórnað er af lýðræðislega kjörnum sveitarstjórnnum í umboði íbúa sveitarfélagsins. Sveitarfélagið sinnir þeim verkefnum sem því er fallið lögum samkvæmt, m.a. varðandi fræðslu- og uppeldismál, félagsþjónstu, æskulýðs- og íþróttamál, menningarmál, hreinlætismál og umhverfismál. Jafnframt fylgir það kröfum sem gilda um starfsemi þess í öðrum lögum, s.s. stjórnsýslulögum, lögum um jafna stöðu og jafnan rétt kvenna og karla og lögum um opinber innkaup.

Engin veruleg frávik hafa verið greind af hálfu opinberra eftirlitsaðila eða endurskoðenda hvað varðar starfsemi sveitarfélagsins sem tengist umhverfis, félags- og starfsmannamálum, mannréttindamálum eða spillingar- og mútumálum.